

Αποτίμηση ποιητικού διαγωνισμού

Θέμα: «Λιμάνια της Μεσογείου»

Περίοδος: Μάρτιος 2025-Οκτώβριος 2025

Πλαίσιο διεξαγωγής

Το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη προκήρυξε πανελλήνιο διαγωνισμό ποίησης, με θέμα: «Λιμάνια της Μεσογείου». Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε με αφορμή τη δράση «Roesea: Η θάλασσα στη λογοτεχνία» και, κατά την πρώτη φάση, αφορούσε στο κοινό από 18 έως και 50 ετών.

Ο διαγωνισμός έλαβε παράταση (Β' Φάση) έως και τις 5 Οκτωβρίου 2025 και ήταν δεκτές όλες οι συμμετοχές, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Στους/στις ενδιαφερόμενους/ενδιαφερόμενες ήταν διαθέσιμος ο διαδραστικός χάρτης ποίησης roesea.gr. Ο χάρτης περιλαμβάνει τριάντα (31) σημεία ενδιαφέροντος που αφορούν νησιωτικές περιοχές. Κάθε περιοχή συνδέεται με ένα ποίημα και έναν ποιητή/ποιήτρια, μονόλεπτα έργα βιντεοτέχνης και φωτογραφικό υλικό.

Σκοπός του διαγωνισμού, όπως και της εφαρμογής roesea.gr, ήταν οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες να αναδείξουν μέσα από την ποίησή τους λιμάνια της Μεσογείου αλλά και να συμμετάσχουν με τα ποιητικά τους έργα στον εμπλουτισμό της εφαρμογής.

Όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής

- Κάθε διαγωνιζόμενος/διαγωνιζόμενη είχε δικαίωμα να αποστείλει μέχρι δύο (2) ποιήματα, μέχρι 30 στίχους το καθένα, το μέγιστο, γραμμένα στη νέα ελληνική.
- Οι ενδιαφερόμενοι/ενδιαφερόμενες συμμετείχαν ατομικά.
- Τα ποιητικά έργα έπρεπε απαραίτητως να είναι ανέκδοτα και αδημοσίευτα (συμπεριλαμβανομένων ιστοσελίδων και μπλογκ). Εξαίρεση αποτέλεσε η δημοσίευση σε προσωπικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Τρόπος αξιολόγησης των ποιητικών έργων

Η ορισθείσα Επιτροπή Αξιολόγησης του Διαγωνισμού, επωμίσθηκε την ευθύνη της εξέτασης και αξιολόγησης των υποβαλλόμενων έργων. Μόνο οι εμπρόθεσμες αιτήσεις αξιολογήθηκαν. Η Επιτροπή Αξιολόγησης, μετά την κρίση του υλικού και την ανάδειξη του νικητή, παρουσίασε το σκεπτικό της βράβευσης και αιτιολόγησε το αποτέλεσμα αναλυτικά. Το σκεπτικό της βράβευσης ανακοινώθηκε κατά την τελετή ανακοίνωσης του αποτελέσματος.

Συμμετοχές

Συνολικά λάβαμε 117 αιτήσεις συμμετοχής, εκ των οποίων δεκτές έγιναν οι 109, ενώ απορρίφθηκαν οι 8. Οι λόγοι που απορρίφθηκαν ήταν γιατί τα έργα ή ο τρόπος καταβολής της αίτησης δεν ήταν σύμφωνα με τις προδιαγραφές της προκήρυξης.

Βραβείο

Το βραβείο είναι ένα (1) και απονέμεται στην καλύτερη συμμετοχή. Ως έπαθλο έχει οριστεί η χρήση του καλύτερου ποιήματος για τη δημιουργία έργου βιντεοτέχνης το οποίο θα ενταχθεί στην ψηφιακή πλατφόρμα roesea.gr εμπλουτίζοντας τον διαδραστικό χάρτη, με τη σχετική ονομαστική αναφορά στον δημιουργό του ποιήματος. Η βράβευση πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2025, διαδικτυακά, στις 12.00.

Το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη ανέλαβε όλη τη διαδικασία υλοποίησης του διαγωνισμού σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας και την ισχύουσα νομοθεσία για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων.

Η καλύτερη συμμετοχή

Σύμφωνα με τις βαθμολογίες της κριτικής επιτροπής, νικήτρια του διαγωνισμού είναι η κ. **Νίνα Ρόδη** με το ποίημα ***Το Γυαλί που μάθαινες τον κόσμο***.

Το σκεπτικό βράβευσης του ποιήματος εκ μέρους της Επιτροπής Αξιολόγησης:

Το ποίημα «Το Γυαλί που μάθαινες τον κόσμο» αποδίδει μέσα από έναν πρωτότυπο και συμπυκνωμένο μεταφορικό λόγο θαλασσινές εικόνες, χρωματισμούς και σπαράγματα προερχόμενα από τη μνήμη του τοπίου. Παρουσιάζει μια καλή δόμηση του υλικού και μια ενδιαφέρουσα μουσικότητα, ενώ ο χαμηλόφωνος λυρισμός του το καθιστά μια αξιοσημείωτη εσωτερική κατάθεση που πυροδοτήθηκε από το βίωμα της επαφής με το ελληνικό-μεσογειακό τοπίο.

Επιτροπή Αξιολόγησης (αλφαβητικά) – Βιογραφικά στοιχεία

Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη

Η Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη γεννήθηκε στην Αθήνα το 1979. Σπούδασε φιλοσοφία (BSc) και πολιτική θεωρία (MSc) στο London School of Economics και φιλοσοφία της θρησκείας (MA) στο King's College London· κατόπιν, δημιουργική γραφή (MA) στο πανεπιστήμιο του East Anglia στο Norwich. Είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στο διαδραστικό ιστορικό ντοκιμαντέρ από το παν/μιο του Bournemouth. Είναι ποιήτρια· το βιβλίο της «Η επιστροφή των νεκρών» (εκδ. Πόλις, 2017) τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2018. Μεταφράσεις ποιημάτων της κυκλοφορούν στα Γερμανικά, τα Ιταλικά, τα Τουρκικά, τα Σλοβένικα, τα Φινλανδικά, τα Αγγλικά. Είναι, επίσης, μεταφράστρια νορβηγικής και αγγλόφωνης λογοτεχνίας. Έχει τιμηθεί από το Norwegian Literature Abroad (NORLA) ως μεταφράστρια του μήνα και υπάρξει επίσημη καλεσμένη των διεθνών φεστιβάλ βιβλίου Κων/πολης (2016) και λογοτεχνίας Σμύρνης (2017). Έχει εργαστεί για χρόνια σε εκδοτικούς οίκους και ως αρθρογράφος σε νορβηγικά κι ελληνικά μέσα.

Άννα Γρίβα

Η Άννα Γρίβα γεννήθηκε σπούδασε Φιλολογία στην Αθήνα και Επιστήμες και Ιστορία της Λογοτεχνίας στη Ρώμη. Είναι διδάκτωρ του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, με αντικείμενο την αναγεννησιακή ποίηση, και μεταδιδακτορική ερευνήτρια του Τμήματος Φιλολογίας (Παν/μιο Πελοποννήσου). Έχει εκδώσει έξι ποιητικές συλλογές. Το ποιητικό της βιβλίο Η χαμένη θεά (Μελάνι, 2023) έλαβε το Κρατικό Βραβείο Ποίησης, ενώ η συλλογή της Δαιμόνιοι (Μελάνι, 2020) τιμήθηκε με το Βραβείο «Γ. Αθάνας» της Ακαδημίας Αθηνών. Επίσης, έχει εκδώσει μία συλλογή διηγημάτων (Τα ζώα θεοί, Κίχλη, 2021) και δύο ιστορικά μυθιστορήματα (Η Ελληνίδα σκλάβα, Μελάνι, 2022, Εξόριστες Βασίλισσες, Μελάνι, 2021). Ποιήματα και πεζά της έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες. Μεταφράζει ιταλική λογοτεχνία, με έμφαση στη γυναικεία αναγεννησιακή ποίηση. Η μετάφρασή της στα ποιήματα της Laura Battiferra τιμήθηκε το 2020 από το Ιταλικό Ινστιτούτο της Αθήνας στο πλαίσιο των Βραβείων Λογοτεχνικής Μετάφρασης, ενώ το πεζογράφημά της Η Σικελή μάγισσα βραβεύτηκε 4 με το 1ο Βραβείο Νουβέλας του Ομίλου για την UNESCO Τεχνών, Λόγου & Επιστημών Ελλάδος. Έχει εκδώσει μια μελέτη (μαζί με τον Μάρκο Δενδρινό) για τον πλατωνικό Παρμενίδη (Πλάτωνος Παρμενίδης, Οντολογία του ενός στην πλατωνική θεωρία των ιδεών, Ζήτρος, 2021), καθώς μια μονογραφία για τη σαπφική ποίηση (Αφροδίτες, Σμίλη, 2022).

Διδάσκει Ιταλική Λογοτεχνία και Δημιουργική Γραφή στο ΕΑΠ και στο ΕΚΠΑ.
Personal website: www.epistemeacademy.org/annagriva

Γιάννης Δούκας

Γεννήθηκε το 1981 στην Αθήνα. Έχει σπουδάσει φιλολογία και Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Είναι διδάκτωρ κλασικής φιλολογίας του Πανεπιστημίου του Γκόλγουεϊ. Τα ως τώρα βιβλία του: Ο κόσμος όπως ήρθα και τον βρήκα (Κέδρος, 2001), Στα μέσα σύνορα (Πόλις, 2011, βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Ποιητή του περ. Διαβάζω), Το σύνδρομο Σταντάλ (Πόλις 2013, βραβείο Γ. Αθάνα της Ακαδημίας Αθηνών), η θήβα μέμφις (Πόλις 2020). Ποιήματά του έχουν ανθολογηθεί και μεταφραστεί σε δέκα γλώσσες. Δύο τραγούδια σε στίχους του έχουν συμπεριληφθεί Στην ομίχλη των καιρών (2017), τελευταίο δίσκο του Θάνου Μικρούτσικου. Μεταφράζει από τα αγγλικά και δημοσιεύει κείμενά του σε ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα.

Ακολουθεί το ποίημα της νικήτριας:

Το Γυαλί¹ που μάθαινες τον κόσμο

Έπλεε στις θάλασσας την ερημιά, κομμάτι ελαφρόπετρας. Έπλεε,
απ' τη μητρική τη γη, αποκομμένο.

Έσμιξες τα βλέφαρα στο θέατρο που άστραφτε, που τύφλωνε,
λουσμένο μες στο φως.

Κέδροι και πεύκα να αιωρούνται επάνω από το λευκό,
κι ένας ουρανός σαν το τετράδιο το μπλε που άφησες στην τάξη.
Αυτό αντίκρισες το πρώτο καλοκαίρι στο Γυαλί.

Ζωνάρια οριζόντια, πλατώματα, και πέτρινοι κυλούν οι καταρράκτες,
στο κοίλο του ορυχείου.

Με φλέβες κι αρτηρίες μεταλλικές στο λιμάνι μεταφέρεται, κούφιο,
πυριτικό το υλικό, στις γης τους μακρινούς αντίποδες.

Δικοί σου πρόγονοι ταξίδεψαν με αυτό, στις άκριες του κόσμου.
Σιμά στα πόδια του πατέρα σου, κατάχαμα, σ' ένα ακατοίκητο νησί,
θα μάθαινες τον κόσμο.

---

¹ Η νήσος Γυαλί απέναντι από τη Νίσυρο. Αξιοποιείται αποκλειστικά για την εξόρυξη κίσηρης (ελαφρόπετρας) και περλίτη.

Κόλλαγε ο κονιορτός στα ματοτσίνора, στα φρύδια, στα μαλλιά σας.

Πώς γέρναγες απότομα οκτώ χρονών παιδάκι;

Στο τενεκεδένιο σου καράβι, έμαθες τονάζ να υπολογίζεις και απόβαρο για τον περίπλου των γονάτων σου.

Μες στη ραστώνη του μεσημεριού, του Αϊ-Γιαννιού το στεγνωμένο του καντήλι, με λάδι να γεμίζεις.

Κι όπως χαμήλωνε η μέρα, απ' τις κουμαριές ψηλά, το κοίταζες οριζόντιο να επιπλέει -όμοιο καρέκλας πόδι ξυλόγλυπτο, το απέναντι νησί.

Καρτερώντας να ανάψουνε ξανά της φрукτωρίας οι φλεγόμενοι πυρσοί, να πλέουν κομμάτια ελαφρόπετρας, σκόρπιζες στο πέλαγο.

Όμοια με ιστορίες σιωπηλές που δεν κατέγραψε κανείς μα πάντα, στη μνήμη του καθενός μας, πλέουν.

Ακολουθούν γενικές σκέψεις της Επιτροπής Αξιολόγησης για τον διαγωνισμό:

Στο μεγαλύτερο σώμα των ποιημάτων που κατατέθηκαν παρατηρήσαμε μια σημαντική επιρροή από παλαιότερες ποιητικές φόρμες και θεματικές, π.χ. καντάδες, μαντινάδες, ομοιοκατάληκτη ποίηση, θρησκευτικό/πατριωτικό περιεχόμενο. Παράλληλα, ήταν αξιοσημείωτη σε κάποια ποιήματα η επιρροή από σύγχρονες ρυθμικές μορφές π.χ. hip hop, ραπ κλπ. Στις προαναφερθείσες περιπτώσεις, η εύκολη ρίμα αποτέλεσε συχνά παγίδα, εφόσον η χρήση της ομοιοκαταληξίας και η στιχουργική απαιτούν δεξιότητες, ώστε να μην καταλήγουν σε κοινότοπες επιλογές – ιδιαίτέρως όταν δεν συλλειτουργούν με παρηχήσεις, εσωτερικές ρίμες και με έναν πρωτότυπο μεταφορικό λόγο. Συγχρόνως, σε πολλά ποιήματα, παρατηρήθηκε μια υπεραπλούστευση στη σύνθεση αλλά και μια έλλειψη ισορροπίας του «καμβά» του ποιήματος.

Όσον αναφορά τις κειμενικές επιδράσεις, ήταν πρόδηλες οι αναφορές σε Καββαδία, Εμπειρικό, Καβάφη, Ελύτη – συχνά αυτές οι επιδράσεις δεν ήταν «χωνεμένες» με έναν άρτιο τρόπο στις συνθέσεις.

Επιπλέον, λίγα ήταν τα ποιήματα που ξέφυγαν με ουσιαστικό τρόπο από τα θεματικά κλισέ. Για παράδειγμα, τα περισσότερα ποιήματα έθεταν στο επίκεντρο

τα ελληνικά νησιά και τ' ακρογιάλια μας με έναν στερεοτυπικό συχνά εκφραστικό τρόπο.

Εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, οι περισσότεροι/ες ποιητές/ποιήτριες δεν επιμελήθηκαν την αποτύπωση του ποιήματός τους στο χαρτί, για παράδειγμα, δεν ήταν δουλεμένες οι αλλαγές στίχου, υπήρχαν πολλά ορθογραφικά λάθη, λάθη στίξης – παράλληλα με λάθη πραγματολογικής φύσης.

Από την άλλη πλευρά, στο σύνολο των υποβολών υπήρξαν συγκεκριμένα κείμενα, τα οποία δουλεύτηκαν με έναν πρωτότυπο τρόπο, με ενδιαφέρουσα «αφηγηματικότητα» και διάθεση δημιουργίας πολυσημίας και συμβολισμών.

Ευχόμαστε στους ποιητές και στις ποιήτριες να συνεχίσουν να ταξιδεύουν στα λιμάνια και στις θάλασσες του απαιτητικού ποιητικού λόγου!